

Subjekt – dualita

To, o čem Jaspers mluví jako o „Subjekt-Objekt-Spaltung“ (a jak o tom mluví), jednak odvádí pozornost od hlavního problému, totiž jak souvisí (tj. jakým způsobem je trvale a bytostně propojena) vnitřní a vnější stránka subjektu/objektu, a za druhé klame tím, že sugeruje, jako by šlo o umělé a dokonce chybné „rozseknutí“ něčeho, co nejen náleží k sobě, ale je ve skutečnosti totéž, tj. totožné, na dvě odloučené části, totiž na subjekt a na objekt. Tato sugestivní, ale mylná myšlenka zastírá ve skutečnosti, že ona dvojakost (nikoliv „Spaltung“) charakterizuje sám subjekt neméně než sám objekt. Jinými slovy řečeno: zajisté subjektivní a objektivní (nebo: vnitřní a vnější, nepředmětná a předmětná) stránka náleží sice vždy k sobě navzájem, ale jejich odlišení (tj. netotožnost) není způsobeno jejich nelegitimním roztržením „od sebe navzájem“, nýbrž obě jsou skutečné a jakožto skutečné jsou skutečně „odděleny“, ačkoli teprve pospolu vytvářejí skutečnost, skutečné „jsoucno“, tj. jsoucí subjektivní i jsoucí objektivní stránku téže skutečnosti. Ono zmíněné „roztržení“ na subjekt a na objekt je ve skutečnosti odtržením objektivní (předmětné) stránky od toho, co je původně celkem a náleží proto neoddělitelně k sobě; takže vlastně ani nejde skutečné odtržení, nýbrž „jen“ o potlačení a vytěsnění, event. zapomenutí na tu druhou stránku, která vždycky ke každé objektivnosti patří. Jde vlastně „jen“ o nedbalost.

(Písek, 121007-2.)